

Cái Xuân Trong Đóa Hoa Tàn

Lê Văn Bái

Giới Thiệu: Jean Leiba tên thật là Lê Văn Bái, ông thuộc lớp nhà văn, nhà thơ tiền chiến. Bút danh của ông tuy mang tên Tây nhưng phong vị thơ, văn của ông lại rất Việt nam. Thực ra chữ Leiba là biến âm của chữ Lê Bái - một kiểu chơi chữ khá phổ biến trong làng văn, làng báo thời trước. Ngoài viết truyện, ông còn có những bài thơ với những câu thơ khá hay:

Em nhớ năm em lên mười hai
Một mình em trộm lấy gương soi
Đường ngói đường kẻ thì anh đến
Anh đến bên em mím miệng cười
Em then, quăng gương chạy xuống nhà
Nín hơi, anh gọi cũng không thưa
Sau mảnh lấp ló em nhìn trộm
Em đợi anh về mới dám ra...

Ngọ mở mắt dậy thì trời đã sáng lăm. Nắng xuân lùa vào trong căn phòng nhỏ, ấm áp, tưng bừng. Ngọ duỗi chân tay, còn nằm lười chưa muốn dậy. Vì chăn bông ấm quá đệm lò xo êm quá, Ngọ thấy một cảm giác khoái cảm nó lướt trên da thịt.

Hôm nay đã là mồng bảy tháng giêng, cái Tết thế là qua rồi. Tết năm nay sao chóng thế, hay là bởi đối với Ngọ, nó vui vẻ quá chăng ? Ngọ lẩm nhẩm mấy câu trong bài "valse" mà Ngọ rất quen và rất thích:

Les beaux jours

Sont si courts...

Những ngày vui rất ngắn, Ngọ buồn rầu nhận thấy như thế. Ngọ nhớ lại mới hôm ba mươi Tết, chủ nhật trước Ngọ còn đi lang thang suốt buổi sáng ở chợ Đông-xuân. Cũng như mọi năm, buổi chợ hoa tết niên này vui vẻ, tấp nập. Các thiếu nữ rộn ràng đi lại, tươi như bông cẩm chướng, cặp má hây hây như cánh hoa đào. Trời lất phất mấy hạt mưa nhưng quang đãng và ấm áp. Mấy công tử và mấy ông thợ săn hình, tay luôn luôn xoay ống ảnh, lăng xăng chạy theo những đóa hoa ngon...

Nhưng Ngọ đến đây có phải để mua hoa đâu. Ngọ đâu có được cái diễm phúc của các cô thiếu nữ kia, có một gia đình êm đềm để Tết đến mua hoa về trang điểm căn nhà thân mật. Từ khi bỏ nhà đi làm nghề vũ nữ, Ngọ đã coi như đoạn tuyệt với gia đình rồi. Không bao giờ Ngọ có cái ý tưởng trở lại cái nhà hàng nhỏ ở một phố hẻo lánh tỉnh Đông, nơi mà cha mẹ Ngọ đang ở. Khi nàng tự mình không ngần ngại bước chân vào con đường phóng đãng mà nàng mơ tưởng, nàng thừa biết hai cụ già lương thiện kia không còn nhìn nhận có nàng. Ngọ không thấy buồn và hối hận chút nào: nàng tưởng mình sắp bước chân vào một quãng đời sáng lạng tưng bừng mà những phút vui hiện hình thành những màu đèn đỏ xanh mơ mộng...

Mấy tháng đầu, Ngọ tưởng mình đã tìm được nguồn hạnh phúc. Những đêm vui đùa cười cợt, những bài "tango" khiêu động hay những điệu "valse" quay cuồng trong cánh tay những thiếu niên công tử Hà thành lịch sự, những phút thân tiên này, nếu Ngọ chỉ yên phận ở nhà với cha mẹ thì có đâu nàng được hưởng ? Ngọ muốn khuyên nhủ tất cả những thiếu nữ nào không may sinh vào những cảnh gia đình nghèo khó, không được ăn học, hay liệu không thể lấy được một người chồng tử tế để gây lên hạnh phúc gia đình, thì nên theo nàng đi rẽ vào con đường này, để tìm những thú vui điên dại.

Đời Ngọ chọn nhân tình với một công tử đẹp trai và trong mấy năm, nàng thay nhân tình mấy lượt. Đối với một người vũ nữ, Ngọ coi như thế là một sự rất bình thường.

Ngọ nhớ khi đang nhân tình với một công tử kia, cái tối hôm ấy, sau buổi nháy, nàng theo một người đội Tây đánh xe hơi mời nàng đi ăn và đi ... ngủ. Rồi sau đêm hôm ấy, ngoài số tiền nàng nhận được, nàng còn được lợi cả một ... đứa con. Đứa con mắt biếc tóc mây này, khi cất tiếng eo eo ở nhà thương Bảo-hộ, đã có chàng nhân tình bất hạnh(hay có cái hân hạnh đặc biệt kia) đứng khai sanh và nhận làm con chính thức. Lẽ tất nhiên, Ngọ lại coi là một sự tự nhiên lắm, không hối hận chút nào.

Nhưng ba bốn năm rồi, Ngọ bắt đầu thấy mình theo cuộc đời mà tàn tạ. Phải, một bông hoa dù đẹp đến đâu, sống cuộc đời mưa gió chỉ trong vòng ba bốn năm, là tới thời kỳ héo úa rồi. Khi Ngọ nhìn gương thấy má hóp, vè mặt già đi nhiều, vè mặt già đi nhiều, nàng mới có thì giờ nghĩ tới sự nhục nhằn bên cái vinh quang phù du của đời vũ nữ. Đạo ấy, nàng làm cho một tiệm nháy phố Hàng Buồm. Những đêm hè oi ả, các vũ nữ nhọc mệt đều cởi áo, chỉ mặc chiếc quần đùi mỏng, à nào còn e then thì giữ thêm chiếc coóc-xê. Nhưng vũ nữ đã lão luyện trong nghề có người chỉ mặc bộ quần áo... bằng thịt bằng da để ngủ. Buổi sáng chín mười giờ còn nằm lãn như đàn lợn trên gác hẹp, những xác thịt bộn bừa như thế chỉ khiến người ta ghê tởm mà không đủ gột tình. Thế rồi từ dưới thang gác,

tiếng giày tây cồm cộp đi lên, với những tiếng xì xồ cao hứng của một người lính Tây đi tìm gái. Đó chỉ là một viên đội cảnh sát đi "giữ trật tự" ngoài phố, nhưng ư làm cái bốn phần khảm trật tự trên gác tiệm nhày này hơn. Rồi trước cái cảnh toàn ngực và đùi, cái bàn tay "chức trách" đưa đi khắp lượt. Có người thức dậy kêu tru tréo, nhưng phần đông nhọc mệt cứ ngủ li bì...

Đây là những cảnh ở Hà-thành mà Ngọ đã trải qua. Nàng còn đi các tỉnh nhỏ, mà sự giữ gìn trật tự ở đây thuộc quyền tối cao của viên Cẩm. ở đây, nàng đã thấy, mới chập tối viên Cẩm đã vào tiệm nhày kéo một vũ nữ lên gác, và đã giằng co nàng vũ nữ đến rách quần, rách áo. Ngọ tủi thân muốn khóc. Những phút được các bạn trai chiều chuộng, không đủ bù lại những phút nhục nhã kia. Ngọ biết mình đã đi lầm đường, nhưng mà muộn quá !

Đến hôm ba mươi Tết vừa qua, Ngọ vừa thôi không làm cho một tiệm nhày được mấy ngày, chơ vợ không biết tạm gửi cái đời mưa gió ở đâu trong ngày xuân mới. Nếu phải những ngày thường, thì khi chưa tìm được việc, Ngọ có thể đến ở cùng với một người bạn nhày ít lâu. Nhưng, năm cùng tháng hết, ai cũng phải lo thân phận mình. Ngọ biết là không thể đến ở cùng bạn được. Hay năm nay nàng sẽ phải ăn Tết trong xẩm, như một năm trước kia, làm mồi cho một tội bởi, chung cảnh với những gái giang hồ xấu số ?

Ngọ thơ thẩn ngắm cảnh chợ hoa quanh quế về chiều. Các thiếu nữ con nhà tử tế, giờ này đã quây quần trong cuộc hội họp của gia đình, vui vẻ mong đợi cái hạnh phúc sẽ đến với màu xuân rực rỡ. Còn Ngọ, một bông hoa lìa cành tàn tạ, thấy mình bị hắt hủi với sự cô độc trên một vỉa hè.

Chợt nàng nhìn thấy trước mặt một bóng người quen đi lại. Đó là Huy, một trong những chàng trẻ tuổi phóng đảng mà nàng quen biết trong "bar". Như kẻ sắp chết đuối cố bám lấy một mảnh ván trôi, Ngọ dồn cả hy vọng vào tiếng gọi:

- Anh Huy!...

Chàng trẻ tuổi dừng bước, đưa mắt nhìn nàng vũ nữ, cách nhìn đĩ thõa của những chàng phóng đảng, nó như muốn lột trần người đàn bà đang đứng nói chuyện với mình. Nhận ra là ai, Huy hắt hàm, hỏi:

-Ngọ đây à ! Đẹp nhỉ ! Ăn Tết ở đâu thế ?

Ngọ sẵn lại gần, nói bằng một giọng như đùa và cố làm ra vẻ vô tư lự:

-Em cũng chưa biết ăn Tết ở đâu. Có lẽ gặm cầu, nhà Tế bần, hay Chợ Gạo...!

Nàng cười như không quan tâm tới cảnh ngộ mình. Huy đưa mắt nhìn rồi ngoắc một ngón tay.

-Thế thì về với anh.

Rồi Huy nắm lấy tay Ngọ, cùng đi. Trước khi trở về nhà, Huy còn kéo Ngọ đến chỗ một cô hàng hoa mua một bó hồng tươi và mấy bông cẩm chướng.

Sau khi biết Huy chỉ có ở nhà một mình cùng với thằng nhỏ, Ngọ mới yên lòng. Nàng vũ nữ lúc ấy mới làm ra vẻ một bà chủ gia đình lương thiện khiến cô gái giang hồ kia cảm động và sung sướng. Nàng trân trọng thay nước trong chiếc lọ Nhật -bản và dịu dàng cắm bó hoa mới mua vào. Nhìn những cánh hồng hồng hờ khoe tươi, ngộ cho đó là tượng hình của cuộc đời êm đẹp.

- Tết Anh không mua gì cả ư ?

Huy nằm dài trên đi văng hút thuốc lá:

-Một chai rượu mùi và một cân kẹo sô-cô-la: đủ giết thời giờ trong ba ngày Tết, Ngọ ạ !

Nàng vũ nữ hơi ngạc nhiên:

-Thế gia đình anh ... không còn ai để thăm hỏi nữa ?

Huy cười buồn:

Ngọ ơi, có lẽ ở một tỉnh nhỏ kia, Ngọ còn có một gia đình, còn cha mẹ, chị em ngày Tết này, nhắc nhở đến người con gái hay người em, giang hồ lưu lạc. Nhưng anh thì đến cái an ủi ấy cũng không có nữa. Anh chỉ có một mình ... một mình ... và một mình ... không thân thuộc, mà không cả đến tình yêu ...

Ngọ cảm động:

-Anh mà không đến cả tình yêu ?

-Nghĩa là, trước kia ... ngày nay ... Nhưng nói ra làm gì, hờ Ngọ ? Chúng mình, trong cái giờ này mà mọi người, cha mẹ, anh chị em quây quần cười vui vùng ngày Tết, chúng mình riêng là những kẻ chẳng có gia đình. Tết thì Ngọ ở đây tạm với anh, trong mấy ngày Tết thôi, để một trái tim hiu quạnh sưởi ấm cho một trái tim hiu quạnh ! Như thế, anh với Ngọ lại chẳng có một ảo tưởng là sống cuộc đời đầy đủ, đủ cả gia đình và ái tình hạnh phúc hay sao?

Ngọ thấy trong tim thổn thức vì xúc cảm. Ôi ! nếu nàng còn là một thiếu nữ con nhà tử tế, thì biết đâu - phải, biết đâu ? - cái ảo tưởng gia đình và ái tình hạnh phúc kia sẽ chẳng là sự thực giữa Huy và nàng ? Tại sao trước kia Ngọ lại có thể lờ lẫm như thế được ! Định mệnh ư ?... Mấy ngày Tết trôi qua trong sự êm đềm, vui vẻ. Họ ăn ở với nhau như cặp vợ chồng, suốt ngày chỉ cần hạt dưa, uống rượu mùi, ăn kẹo và đánh tam cúc. Ngọ sung sướng quá, tuy nàng vẫn có cái linh cảm rằng cái sung sướng kia sẽ chẳng được lâu bền...

Hôm nay đã là ngày mồng bảy rồi, những ngày vui sao chóng thế. Ngọ thức dậy trong chăn, nhìn trên chỗ mắc treo quần áo, biết ngay Huy đã đi chơi từ sáng. Không còn đâu những ngày "vui như Tết" nữa. Ngày mai, ngày nay, cuộc đời lại buồn tẻ bắt đầu. Ngọ cũng biết hôm nay có lẽ là hôm cuối cùng Ngọ ở bên Huy, vì Huy còn phải đi làm, và cả nàng nữa cũng phải tìm mưu lo sống. Ngọ không muốn mà cũng không ở với Huy lâu nữa, vì nàng tự biết đời mình và không muốn bận đời Huy. đưa mắt nhìn cái tổ êm ấm trong đó nàng đã sống những giây phút thần tiên, Ngọ khẽ thở dài đẩy chăn, chống tay vào má:

Les beaux jours
Sont si courts
Amoureuusement...

Những ngày vui tình rất ngắn, đẹp như mộng và rồi cũng tan như mộng một đêm. Nhưng biết làm thế nào ? Một thiên tiểu thuyết tình, dù hay tới đâu, một ngày kia người ta cũng phải giở đến trang cuối. Cái trang cuối mà số mệnh đã ghi ấy, giữ Ngọ và Huy, hôm nay nàng đã giở đến rồi.

Ngọ trở dậy điểm trang, mặc áo. Nàng ngồi trên ghế lấy thuốc lá ra hút. Mắt Ngọ trượt nhìn xuống lọ hoa, xuống bó hồng mà nàng đã cùng Huy đi mua chiều hôm ba mươi Tết ở chợ Đông-xuân. Bó hồng bị bỏ quên, lá đã héo rã rời, mà khi Ngọ chạm tay đến đài hoa, thì các cánh tàn trút rụng xuống cả một lượt. Ngọ chợt rùng mình nghĩ đến cái ngày tận số của một đời hoa. Nàng toan toan đứng dậy ném bó hoa đi thì Huy đã vừa hát vừa vui vẻ đẩy cửa bước vào, đem theo cả một vùng nắng xuân rực rỡ. Ngọ chưa kịp hỏi, Huy đã rồi rít nói huyền thuyên:

-Ngọ ơi ! đời đẹp lắm ! Bó hoa tàn này còn để làm gì ? Anh đã mua một bó hồng mới đây, vừa tươi, vừa đẹp. Ngọ ạ ! anh là một người sung sướng nhất đời. Từ nay, anh không chịu nổi lẻ loi hiu quạnh nữa, anh đã tìm thấy nghĩa lý củ sự sống, cái nghĩa lý ấy anh vừa nhận ra trong hai chữ "Yêu đương" ! Thì ra, Ngọ ơi ! nàng cũng yêu anh, trước kia anh tưởng phải mang một mối tình vô vọng. Tình yêu ấy, anh đã được bằng chứng buổi sáng hôm nay, chính tự miệng nàng... Anh sung sướng quá. Đáng phàn nàn và thương hại thay cho những kẻ chẳng được yêu. Ngọ ơi ! anh khuyên Ngọ nhé ! Ngọ cũng tìm một người mà yêu đi. Yêu đi, vì Ngọ đã lãng mạn nhiều rồi. Yêu đi, vì không có tình yêu, thì sau những phút vui dù điên đại mê người, người ta cũng cảm thấy ngay lại sự lẻ loi chán nản...

Huy còn nói, nói rất nhiều, vì chàng vui vẻ quá. Huy không nhận thấy nét u buồn trên mặt Ngọ : chàng có ngờ đâu rằng Ngọ bây giờ không còn có thể yêu ai được nữa, vì mấy năm dạn dày đã giết chết mất cái tính thuần khiết của sự yêu đương.

Ngọ rút ở lọ hoa ra bó hồng tàn mà nàng vứt bỏ trên cửa sổ, trong khi Huy cầm bó hồng mới thay vào. Nàng vũ nữ thấy hai giọt lệ nóng rơi trên má. Nàng cứ để hai giọt lệ ấy rơi xuống bó hoa khô héo, trong đó, màu xuân đã úa phai trên những cánh hồng tàn.